

Memo

Aan Het dagelijks bestuur van de RUD Zuid-Limburg
T.a.v. mevrouw L.M. Kobes

Van

Plaats/Datum Venlo, 8 april 2024

Betreft **Advies inzake vorming bestemmingsreserves**

U hebt ons gevraagd om de RUD Zuid-Limburg te adviseren over de vraag of, en zo ja op welke wijze, het Algemeen Bestuur kan besluiten tot het vormen van een bestemmingsreserve naar aanleiding van een positief behaald resultaat over 2023. Die vraag beantwoorden wij in dit memo.

Het korte antwoord op deze vraag is, dat het Algemeen Bestuur daartoe kan besluiten. De redenen daartoe zetten wij hierna uiteen.

RUD Zuid-Limburg is een gemeenschappelijke regeling

De RUD Z-L is vormgegeven als een gemeenschappelijk openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Hét kenmerk van een gemeenschappelijk openbaar lichaam is dat het over eigen rechtspersoonlijkheid beschikt, het zelfstandig rechten en plichten kan aangaan en dat het Algemeen Bestuur over het begrotingsrecht beschikt. Concreet houdt dit in dat het Algemeen Bestuur de begroting vaststelt nadat de gemeenteraden en Provinciale Staten in de gelegenheid zijn gesteld om zienswijzen te geven. Na vaststelling van de begroting hebben de deelnemers de verplichting om de in de begroting door het Algemeen Bestuur vastgestelde jaarlijkse bijdragen te voldoen.¹

Begrotingsregels zijn opgenomen in Wgr, Provinciewet en BBV

De begrotingsregelgeving waaraan de RUD Z-L is gebonden, is eerst en vooral opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: "**Wgr**") en de van overeenkomstige toepassing verklaarde artikelen uit de Gemeentewet en Provinciewet. In dat verband wordt verwezen naar de artikelen 58, 58a, 58b en 59 van de Wgr.

In artikel 59 lid 7 Wgr zijn de artikelen 190 t/m 219 van de Provinciewet van overeenkomstige toepassing verklaard. Alle bepalingen over de begroting en jaarrekening die gelden voor de provincie zijn zodoende van overeenkomstige toepassing op de begroting en jaarrekening van de RUD Z-L, voor zover daarvan in de Wgr niet is afgeweken.

Van belang is dat een bestemmingsreserve onderdeel uitmaakt van de jaarrekening. Het Algemeen Bestuur van de RUD Z-L beschikt over de bevoegdheid tot vaststelling van de jaarrekening (zie artikel 58 lid 3 Wgr en artikel 29 van de GR van de RUD Z-L). Noch de Wgr, noch de Provinciewet verbieden het om in de jaarrekening bestemmingsreserves te vormen.

¹ Zie artikel 30 lid 2 van de GR RUD Z-L.

Artikel 190 lid 2 Provinciewet verwijst naar het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (hierna: "**BBV**"). Nu artikel 190 Provinciewet van overeenkomstige toepassing is verklaard op gemeenschappelijke regelingen, geldt het BBV ook onverkort voor de RUD Z-L. In het BBV is in artikel 42 opgenomen dat het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Uit artikel 43 volgt vervolgens dat in de balans het volgende wordt opgenomen:

1. *In de balans worden de reserves onderscheiden naar:*
 - a. *de algemene reserve;*
 - b. *de bestemmingsreserves.*
2. *Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.*

Hierbij geldt uiteraard dat voor "provinciale staten respectievelijk de raad" het Algemeen Bestuur moet worden gelezen.

Gelet op het voorgaande geldt dus op grond van het BBV dat er reserves kunnen zijn. Zijn die er, dan moet er in de balans een onderscheid worden gemaakt tussen algemene en bestemmingsreserves. Het Algemeen Bestuur bepaalt daarbij wat bestemmingsreserves zijn. Een verplichting om reserves te vormen, volgt echter niet uit het BBV.

GR RUD Z-L mag niet in strijd zijn met Wgr, Provinciewet en BBV

Voor dit advies is van belang dat de GR van de RUD Z-L niet in strijd mag zijn met hogere regelgeving. Dat is in dit geval de Wgr, Provinciewet en het BBV.

Zoals wij hiervoor ook concludeerden, volgt uit het BBV enkel de mogelijkheid dát er een reserve kan zijn en dat het Algemeen Bestuur aan een reserve de bestemming "bestemmingsreserve" kan geven. Wel geldt dat het BBV geen verplichting kent om een reserve te vormen.

Vervolgens volgt uit artikel 29 lid 5 van de GR RUD Z-L dat het Algemeen Bestuur "de blijkens de jaarrekening behaalde positieve resultaten" *kan* bestemmen voor:

- a) een egalisatiereserve;
- b) uit te keren aan deelnemers naar rato van ieders afname (= omzet) in het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft;
- c) in de kalenderjaren of een deel van een kalenderjaar waarin nog geen personeel in dienst is van de RUD Zuid-Limburg, de resultaten naar afname van uren zoals opgenomen in het werkprogramma van het jaar waarop de resultaten betrekking hebben.

Artikel 29 lid 5 bevat aldus een specifieke beschrijving van de mogelijkheid tot het bestemmen van positief behaalde resultaten, zij het dat die bepaling is geformuleerd als een "kan" bepaling en bovendien niet limitatief is geformuleerd (in de opsomming staat tussen b) en c) namelijk niet het woord "en/of"). Nu het BBV expliciet vermeldt dat het Algemeen Bestuur bevoegd is om reserves te bestemmen als bestemmingsreserves, menen wij dat artikel 29 lid 5 van de GR

hiermee niet in strijd is. Het artikel bevat namelijk geen beperking van de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur om bestemmingsreserves aan te wijzen.

Wij menen dat het voorgaande ook de bedoeling is geweest bij het opstellen van de GR RUD Z-L. Zo verwijzen wij naar het bepaalde in artikel 30 lid 6 van de GR waar expliciet wordt gesproken over de mogelijkheid tot het treffen van doelreserveringen en artikel 15 van de Financiële verordening van de RUD Z-L. Daarin wordt expliciet gesproken over de mogelijkheid tot het opnemen van bestemmingsreserves in de begroting.

Conclusie

Gelet op het voorgaande komen wij tot de conclusie dat de tekst van de GR RUD Z-L zich er niet tegen verzet om naar aanleiding van het positief behaalde resultaat over 2023 een bestemmingsreserve te vormen.

Mocht u hierover nog vragen hebben, dan zijn wij vanzelfsprekend bereid om die te beantwoorden.
